

DVA VÝZNAMNÉ NÁLEZY OHROŽENÝCH DRUHŮ ROSTLIN V PŘÍRODNÍ REZERVACI MAZUROVY CHALUPY V ROCE 2008 (OKRES PARDUBICE)

Two important endangered plant species in the natural reserve Mazurovy chalupy (district Pardubice)

Romana PRAUSOVÁ

Univerzita Hradec Králové, Rokitanského 62, 500 03 Hradec Králové, e-mail: r.prausova@seznam.cz

Klíčová slova: Mazurovy chalupy, *Carex pulicaris*, *Gladiolus imbricatus*

Přírodní rezervace Mazurovy chalupy byla vyhlášena v dubnu roku 2002 jako unikátní komplex bezkolencových, slatinných a mezofilních luk. Lokalita se nachází u samoty U Mazury, přibližně 1,5 km SSV od vsi Hoděšovice, k. ú. Hoděšovice, obec Býšť, okres Pardubice. Luční enkláva se nachází v nadmořské výšce cca 260 m a její rozloha je 11,6 ha.

Z hlediska fytogeografického členění (SKALICKÝ 1988) lokalita patří do fytogeografického okresu Dolní Poorličí a fytogeografického podokresu Chvojenská plošina. Kvadrant síťového mapování 5861 b.

V roce 2008 byly v přírodní rezervaci nalezeny 2 významné zvláště chráněné druhy rostlin podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. ve znění pozdějších právních předpisů. Zcela novým ohroženým (§3) druhem pro lokalitu je ostřice blešní (*Carex pulicaris*). Zároveň byl ověřen výskyt silně ohroženého (§2) druhu mečíku střechovitého (*Gladiolus imbricatus*), který je z lokality naposledy doložen herbářovou položkou Belicové z roku 1975 v Muzeu východních Čech v Hradci Králové (ZÁRUBOVÁ PRAUSOVÁ et SAMKOVÁ 2001).

Ostřice blešní (*Carex pulicaris*) byla nalezena autorkou dne 26. 5. 2008 (50°9'38" s. š., 15°55'51" v. d.) ve fragmentu slatinné louky v bezkolencové květnaté louce na parcele č. 291/1. Velikost porostu plodící ostřice byla odhadnuta na 30 m². Dne 31. 5. 2008 byla sebrána herbářová položka (leg. V. Samková), která je uložena v herbáři Muzea východních Čech v Hradci Králové (HR).

Ostřice blešní (*Carex pulicaris*) roste v minulosti na několika lokalitách Chvojenské plošiny např. louky za Novým Hradcem Králové k Roudničce (HANSGIRG 1881), Nový Hradec Králové: u rybníka Datlík, leg. B. Válek 1940, 1941 HR, Kluky: u rybníka Cikán, leg. K. Prokeš 1943 HR.

Nejbližší recentní lokalita tohoto druhu se nachází na slatinné louce u rybníka Roudnička v přírodní památce Roudnička a Datlík, k. ú. Roudnička u Hradce Králové, kde ve společenstvu svazu *Caricion davallianae* rostou přibližně 3 trsy (PRAUSOVÁ 2007).

Mečík střechovitý (*Gladiolus imbricatus*) byl na přelomu července a srpna 2008 nalezen v pokoseném, suchém stavu Maškovou (leg. K. Mašková) a jako neidentifikovaný taxon předán Prausové k determinaci. K milému překvapení byl sběr determinován jako mečík střechovitý (*Gladiolus imbricatus*). Místem nálezu tohoto druhu je bezkolencová

louka v severním cípu parcely č. 320 (50°9'46" s. š., 50°9'46" v. d.), na níž bylo po dlouhé absenci v roce 2003 obnoveno pravidelné kosení. Díky obnovení extenzivního obhospodářování této louky jsou potlačovány konkurenčně zdatné druhy, zejména bezkoleneček modrý (*Molinia caerulea*) a metlice trsnatá (*Deschampsia cespitosa*), a vzrůstá pokryvnost zvláště chráněných druhů rostlin podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. ve znění pozdějších právních předpisů, např. kosatce sibiřského (*Iris sibirica*) a jarvy žilnaté (*Cnidium dubium*). V lokalitě byl zaznamenán pouze 1 pokosený trs, ale lze předpokládat, že vhodný management podpoří vzrůst jeho populace. Sebraná položka tohoto druhu byla předána do herbáře Muzea východních Čech v Hradci Králové (HR). Přehled historických i současných lokalit ve východních Čechách udává SAMKOVÁ (1999). Nejbližší recentní lokality se nacházejí u obce Kobylice na Nechanicku, kde roste na okraji vlhké louky u rybníka Řasov (SAMKOVÁ 1999) a v nivní louce pod bývalým mlýnem v údolí Bohdašínského potoka u Slavoňova (GERŽA 2001).

Summary

This paper deals with two endangered plant species that are protected by the law as amended in Digest, Act no 395/1992 of Collection of Laws. *Carex pulicaris* was found as a new species 26. 5. 2008 in the natural reserve Mazurovy chalupy. *Gladiolus imbricatus* was missing there for a long time (the last record in 1975) and it was found in July/August 2008 again.

Literatura

- GERŽA, M., 2001: Flóra a vegetace Bohdašínského potoka (Klopotovské údolí, východní Čechy). – *Acta Musei Reginaehradecensis, s. A., Hradec Králové, 28: 49–64.*
- HANSGIRG, A., 1881: Květena okolí Hradce Králové. Hradec Králové.
- PRAUSOVÁ, R., 2007: Zhodnocení změn flóry v přírodní památce Roudnička a Datlík v průběhu posledních 125 let a v souvislosti s realizovanými řízeními zásahy po roce 2002. – *Vč. Sb. Přír. – Práce a Studie, Pardubice, 14: 43–83.*
- SAMKOVÁ, V., 1999: Příspěvek k rozšíření některých vzácných a ohrožených druhů rostlin ve východních Čechách. – *Acta Musei Reginaehradecensis, s. A., Hradec Králové, 27: 19–74.*
- SKALICKÝ, V., 1988: Regionálně fyto geografické členění. In HEJNÝ, S., SLAVÍK, B., (1988): Květena České socialistické republiky 1. *Academia, Praha, s. 103–121.*
- ZÁRUBOVÁ, PRAUSOVÁ, R. et SAMKOVÁ, V., 2001: Výsledky floristického a fyto ceno logického výzkumu na lokalitě „Mazurovy chalupy“ u Hoděšovic. – *Acta Musei Reginaehradecensis, s. A., Hradec Králové, 28: 23–48.*

Došlo: 30. 1. 2009